

Lausunto

07.08.2024

Asia: VN/12310/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta (perusterveydenhuollon hoitotakuu)

Taustatiedot

Onko vastaaja

Muu järjestö

Vastaajatahon virallinen nimi:

Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry

Lausunnonantajan lausunto

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi ja mahdolliset yhteystiedot:

Edunvalvonnan asiantuntija Onni Härkönen onni.harkonen@osku.fi 0447050474

Viranomaisille: Mahdollisen lausuntovastauksen käsitelleen toimielimen nimi ja käsittelypäivämäärä

-

I PERUSTERVEYDENHUOLLON AVOSAIRAANHOITOA KOSKEVAT KYSYMYKSET

Liittyykö voimassa olevan hoitotakuusäätelyn noudattamiseen perusterveydenhuollon avosairanhoidossa haasteita ja jos, niin millaisia? Miten arvioitte tilanteen kehittyvän, jos 23 vuotta täyttäneiden hoitoon pääsyn enimmäisaikoja ei pidennettäisi?

OSKU arvioi tilanteen kehittyvän hitaasti positiiviseen suuntaan, mikäli hoitotakuusäätely säilyisi ennallaan. Kuten esitysluonnoksen perusteluissa mainittiin, tunnistamme suurimmaksi kipukohtaksi osaavan työvoiman saatavuuden. Tämä kehityskulku ei kuitenkaan parane ilman pitkäjänteisiä toimia, joissa paitsi panostetaan sosiaali- ja terveysalasta vallitsevaan työnantaja- ja työpaikkakuvaan, myös etenkin matalammin palkattujen sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten palkkauksen parantamisella, sekä koulutusmääriä ja maahanmuuttoa lisäämällä.

Tämän hetken haasteena on paitsi henkilöstöpula myös vastikään käyttöön otettujen hyvinvointialueiden tiukka talustilanne. Hyvinvointialueilla ei ole mahdollisuutta kilpailla palkkauksella yksityisen sektorin sosiaali- ja terveysalan toimijoiden kanssa tilanteessa, missä alueet joutuvat tekemään mittavia säästöjä.

OSKU näkee, että hoidonpääsyn enimmäisaikojen pidentäminen on ristiriidassa sosiaali- ja terveysalan ja -politiikan asiantuntijoiden näkemyksen ennaltaehkäisevän hoidon merkityksestä kanssa. Erityistä huolta herättää heikossa sosioekonomisessa asemassa olevien pahoinvoinnin kerrostuminen entisestään, mikäli kynnys ja odotusaika hoitoon pääsyssä kasvaa. Mikäli hoitoon pääsyn enimmäisaikoja ei pidennettäisi, voidaan ajatella, että näiltä negatiivisilta vaikutuksilta suurilta osin vältyttäisiin.

Kuinka paljon arvioitte 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon avosairaanhoidon hoitoonpääsaikojen pitenevän hoitotakuun keventämisen myötä?

Hoitoonpääsajat pitenevät jonkin verran

Vapaamuotoiset kommentit:

OSKU arvioi hoitoonpääsaikojen pitenevän jonkin verran. Vaikka hyvinvointialueiden taloudellista tilannetta tukisi ennaltaehkäisevän hoidon roolin kasvattaminen ja terveysongelmiin puuttuminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, ei niiden taloudellinen tilanne tai ammattilaisten saatavuus arviomme mukaan mahdollista alueellisesti yhdenvertaisella tavalla hoitoonpääsaikojen nykytasolla pitämistä. Hoitoonpääsaikojen pidentäminen toimii myös ohjaavana vaikutuksena alueille siitä, ettei nopeaa hoitoonpääsyä välttämättä pidetä samanlaisena prioriteettina kuin tiukemman hoitotakuulainsäädännön aikaan.

Miten ehdotettava 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon avosairaanhoidon hoitotakuun keventäminen vaikuttaisi henkilöstötilanteeseen?

Ei vaikutusta tai vain vähäinen vaikutus

Vapaamuotoiset kommentit:

OSKU arvioi, ettei hoitotakuun keventämisellä ole merkittäviä vaikutuksia sosiaali- ja terveysalan henkilöstötilanteeseen.

Mahdollistaisiko ehdotettava 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon avosairaanhoidon hoitotakuun keventäminen nykyistä paremmin toiminnan suunnittelun hoidon ja palvelujärjestelmän kokonaisuus (ml. hoidon jatkuvuus) huomioiden?

Ei

Perustelut tälle:

OSKU näkee, ettei hoitotakuun keventäminen erityisemmin mahdollista toiminnan suunnittelua hoidon ja palvelujärjestelmän kokonaisuus huomioiden. Viivästyvä hoitoonpääsy lisää mahdollisuutta terveysongelmien pahenemiselle jo ennen hoitoon pääsyä, jolloin palvelujärjestelmälle ja hoidon suunnittelulle kasautuva paine kasvaa entisestään. OSKU pitää

epätodennäköisenä, että nykyisellä resurssitasolla, henkilöstömäärällä ja työtaakalla hyvinvointialueet pystyisivät hoitotakuun höllentämisestä riippumatta kehittämään toimintaansa nykyisen hoitotakuun asettamia puitteita paremmin.

Onko ehdotettavalla 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon avosairaanhoidon hoitotakuun keventämisellä vaikutuksia muihin terveydenhuollon palveluihin (esim. perusterveydenhuollon vuodeosastoahoito, päivystys, erikoissairaanhoido), millaisia?

OSKU katsoo, ettei hoitotakuu vaikuta väestön palvelutarpeeseen. Siksi näemmekin, että toteutuessaan aiottu lainsäädäntö mahdollisesti lisäisi päivystyksen ja erikoissairaanhoidon käyttöä terveysongelmissa, jotka voimassa olevan lainsäädännön aikana saataisiin aiemmin hoidettua ja osin ehkäistyä perusterveydenhuollon avosairaanhoidossa.

Mikä on arvionne ehdotettavan 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon avosairaanhoidon hoitotakuun keventämisen vaikutuksesta ostopalvelujen, vuokratyövoiman ja palvelusetelien käyttöön?

Ei vaikutusta tai vain vähäinen vaikutus

Vapaamuotoiset kommentit:

-

II PERUSTERVEYDENHUOLLON SUUN TERVEYDENHUOLTOA KOSKEVAT KYSYMYKSET

Liittyykö voimassa olevan hoitotakuusäätelyn noudattamiseen perusterveydenhuollon suun terveydenhuollossa haasteita ja jos, niin millaisia? Miten arvioitte tilanteen kehittyvän, jos 23 vuotta täyttäneiden hoitoon pääsyn enimmäisaikoja ei pidennettäisi?

OSKU arvioi tilanteen kehittyvän hitaasti positiiviseen suuntaan, kuten perusterveydenhuollon avosairaanhoidossakin, mikäli hoitotakuusäätely säilyisi ennallaan. Kuten esitysluonnoksen perusteluissa mainittiin, tunnistamme suurimmaksi kipukohtaksi osaavan työvoiman saatavuuden. Tämä kehityskulku ei kuitenkaan parane ilman pitkäjänteisiä toimia, joissa paitsi panostetaan sosiaali- ja terveysalasta vallitsevaan työnantaja- ja työpaikkakuvaan, myös etenkin matalammin palkattujen sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten palkkauksen parantamisella, sekä koulutusmääriä ja maahanmuuttoa lisäämällä.

Kuinka paljon arvioitte 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon suun terveydenhuollon hoitoonpääsyajojen pitenevän esitettävän hoitotakuun keventämisen myötä?

Hoitoonpääsyajat pitenevät merkittävästi

Vapaamuotoiset kommentit:

Perusterveydenhuollon suun terveydenhuollon hoitoonpääsyajat ovat nykyisenkin lainsäädännön voimassaollessa pitkät, kuten esitysluonnoksesta käy ilmi. Suun terveydenhuollon osalta on erityisen positiivista, että alle 23-vuotiaiden hoitotakuuta ei kevennetä, sillä suun hyvinvointiin liittyen on erityisesti lapsuuden ja nuoruuden kasvatuksella keskeinen rooli. Kuitenkin suun terveydenhuollossa julkisen terveydenhuollon hidastuva hoitoonpääsy tulee lisäämään väestön eriarvoisuutta muun muassa alueellisesti ja sosioekonomisesti. Suun terveys vaikuttaa olennaisella tavalla yksilön kokonaisterveyteen, joten hoitoonpääsyajojen piteneminen on erityisen huolestuttavaa. Suun

terveydenhuollossa on erityisen hankala henkilöstötilanne, joten arvioimme hoitopääsyaikojen pitenevän merkittävästi lakimuutosten myötä.

Miten ehdotettava 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon suun terveydenhuollon hoitotakuun keventäminen vaikuttaisi henkilöstötilanteeseen?

Ei vaikutusta tai vain vähäinen vaikutus

Vapaamuotoiset kommentit:

OSKU ei näe lakiesityksellä olevan merkittäviä vaikutuksia suun terveydenhuollon henkilöstötilanteeseen.

Mahdollistaisiko ehdotettava 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon suun terveydenhuollon hoitotakuun keventäminen nykyistä paremmin toiminnan suunnittelun hoidon ja palvelujärjestelmän kokonaisuus (ml. hoitajaksojen loppuun saattaminen) huomioiden?

Ei

Perustelut tälle:

OSKU pitää epätodennäköisenä, että nykyisellä resurssitasolla, henkilöstömäärällä ja työtaakalla hyvinvointialueet pystyisivät hoitotakuun höllentämisestä riippumatta kehittämään toimintaansa nykyisen hoitotakuun asettamia puitteita paremmin toiminnan suunnittelun hoidon ja palvelujärjestelmän kokonaisuuden osalta suun terveydenhuollossa.

Onko ehdotettavalla 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon suun terveydenhuollon hoitotakuun keventämisellä vaikutuksia muihin suun terveydenhuollon palveluihin (esim. päivystys ja erikoissairaanhoido), millaisia?

OSKU katsoo, ettei hoitotakuu vaikuta väestön palvelutarpeeseen. Siksi näemmekin, että toteutuessaan aiottu lainsäädäntö mahdollisesti lisääi päivystyksen ja erikoissairaanhoidon käyttöä suun terveyden ongelmassa, jotka voimassa olevan lainsäädännön aikana saataisiin aiemmin hoidettua ja osin ehkäistyä perusterveydenhuollon suun terveydenhuollossa. Erityisesti suun terveyden kohdalla OSKU ennakoii, että huomattavan pitkäksi venyvä hoitotakuu tulee vaikuttamaan hoitoon hakeutumiseen negatiivisesti ja siten lisäämään ongelmien pahentumista ennen hoitoon hakeutumista. Tämä tulee johtamaan myös hoitoon hakeutumisen sosioekonomisten ja alueellisten erojen kasvamiseen. Erityisesti suun terveydenhuollon osalta varallisuuserojen merkitys tulee kasvamaan, sillä lakisääteinen työterveyshuolto ei sisällä suun terveydenhuollon palveluita.

Mikä on arvionne ehdotettavan 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon suun terveydenhuollon hoitotakuun keventämisen vaikutuksesta ostopalvelujen, vuokratyövoiman ja palvelusetelien käyttöön?

Ei vaikutusta tai vain vähäinen vaikutus

Vapaamuotoiset kommentit:

-

III TALOUDELLISIA VAIKUTUKSIA KOSKEVAT KYSYMYKSET

Esitysluonnoksessa on arvioitu, että ehdotettavan 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon hoitotakuun keventämisen vuoksi hyvinvointialueille koituisi vuosittaista säästöä vähintään 93,9

miljoonaa euroa vuonna 2025 ja vähintään 91,8 miljoonaa euroa vuodesta 2026 alkaen. Summat vastaavat rahoituksen lisäystä, jonka valtio osoitti hoitotakuun tiukentamiseen (luvut indeksikorotettu) vähennettynä alle 23-vuotiaiden osuudella hoitotakuukäynneistä. Esitysluonnoksessa on kuitenkin tuotu esiin, että vuoden 2023 tilinpäätöstietojen alustava tarkastelu viittaisi siihen, että hoitotakuun kiristäminen on saattanut maksaa enemmän kuin siihen alun perin osoitettu rahoitus. Esityksen taloudellisia vaikutuksia on tarkoitus tarkentaa erityisesti tältä osin jatkovalmistelussa. Mikä on arvionne hyvinvointialueille koituvasta säästöstä?

Ei kantaa

Perustelut tälle:

-

Esitysluonnoksessa on arvioitu, että ehdotettavan 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon hoitotakuun keventämisen vuoksi Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle koituisi vuosittaista säästöä noin 900.000 euroa vuodesta 2025 alkaen. Summa vastaa rahoitusta, jonka valtio osoitti hoitotakuun tiukentamiseen (luku indeksikorotettu) vähennettynä alle 23-vuotiaiden osuudella hoitotakuukäynneistä. Onko arvio oikean suuntainen?

Ei kantaa

Perustelut tälle:

-

Esitysluonnoksessa on arvioitu, että ehdotettavan 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon hoitotakuun keventämisen vuoksi Vankiterveydenhuollolle koituisi vuosittaista säästöä noin 900.000 euroa ja Rikosseuraamuslaitokselle noin 800.000 euroa vuodesta 2025 alkaen. Summat vastaavat rahoitusta, jonka valtio osoitti hoitotakuun tiukentamiseen (luvut indeksikorotettu) vähennettynä alle 23-vuotiaiden osuudella hoitotakuukäynneistä. Onko arvio oikean suuntainen?

Ei kantaa

Perustelut tälle:

-

Esitysluonnoksessa on arvioitu, että ehdotettavan 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon hoitotakuun keventämisen vuoksi aluehallintovirastoille koituisi vuosittaista säästöä noin 600.000 euroa ja Valviralle noin 100.000 euroa vuodesta 2025 alkaen. Summat vastaavat rahoitusta, jonka valtio osoitti hoitotakuun tiukentamiseen (luvut indeksikorotettu) vähennettynä alle 23-vuotiaiden osuudella hoitotakuukäynneistä. Onko arvio oikean suuntainen?

Ei kantaa

Perustelut tälle:

-

Hoidon tarve tulee arvioida samana päivänä, kun potilas ottaa yhteyden terveydenhuoltoon (voimassa oleva TervHL 51 § 1 mom. ja OTHL 10 § 1 mom., joita ei ehdoteta muutettavaksi) – Ennen 1.9.2023 arvio piti tehdä kolmessa vuorokaudessa.

-

Perustelut tälle:

-

Yhteydenoton perusteella tehtävän hoidon tarpeen arvion tekijän tulee olla laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö (voimassa oleva TervHL 51 § 2 mom. ja OTHL 10 § 2 mom., joita ei ehdoteta muutettavaksi, sovelletaan siirtymäajan johdosta 1.9.2027 alkaen) – Ennen arvion saivat tehdä myös perus- ja lähihoitajat.

-

Perustelut tälle:

-

Ensimmäisen hoitotakuun piirissä olevan hoitotapahtuman toteuttajan tulee olla laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö (ehdotettava TervHL 51 a § 2 mom. ja OTHL 10 a § 2 mom., vastaavat sisällöllisesti voimassaolevaan sääntelyä) – Ennen 1.9.2023 asiasta ei säädetty nimenomaisesti.

-

Perustelut tälle:

-

Toiminta on järjestettävä siten, että jos potilas on alkuperäisen hoidon tarpeen arvion perusteella ohjattu muulle terveydenhuollon ammattihenkilölle kuin lääkärin vastaanotolle, ja ammattihenkilö toteaa tarpeen lääkärin tutkimukselle tai hoidolle, myös pääsy lääkärille järjestyy kolmen kuukauden kuluessa alkuperäisestä hoidon tarpeen arviosta (ehdotettava TervHL 51 a § 2 mom. ja OTHL 10 a § 2 mom.) – Ennen 1.9.2023 asiasta ei säädetty nimenomaisesti.

-

Perustelut tälle:

-

Perusterveydenhuollon kolmen kuukauden hoitotakuuaika koskee *mitakin palveluita kuin sairauden ja vamman tutkimusta tai hoitoa* (esim. myös ennaltaehkäisevä terveydenhuolto, todistus- ja lausuntokäynnit) (ehdotettava TervHL 51 a § 1 mom. ja OTHL 10 a § 1 mom., vastaavat sisällöllisesti voimassaolevaan sääntelyä) – Ennen 1.9.2023 oli tulkinannanvaraisuutta siitä, olivatko myös muut palvelut kuin vamman ja sairauden hoito ja tutkimus hoitotakuun piirissä.

-

Perustelut tälle:

-

Hoidon tarve tulee arvioida samana päivänä, kun potilas ottaa yhteyden terveydenhuoltoon (voimassa oleva TervHL 51 § 1 mom. ja OTHL 10 § 1 mom., joita ei ehdoteta muutettavaksi) – Ennen 1.9.2023 arvio piti tehdä kolmessa vuorokaudessa.

-

Perustelut tälle:

-

Toiminta on järjestettävä siten, että jos potilas on alkuperäisen hoidon tarpeen arvion perusteella ohjattu muulle suun terveydenhuollon ammattihenkilölle kuin hammaslääkärille, ja ammattihenkilö toteaa tarpeen hammaslääkärin tutkimukselle tai hoidolle, myös pääsy hammaslääkärille järjestyy kuuden kuukauden kuluessa alkuperäisestä hoidon tarpeen arviosta (ehdotettava TervHL 51 b § 2 mom. ja OTHL 10 b § 2 mom.) – Ennen 1.9.2023 asiasta ei säädetty nimenomaisesti

-

Perustelut tälle:

-

Jos neuvolapalveluihin tai koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon kuuluvan suun määräämisen terveystarkastuksen suorittaa muu suun terveydenhuollon ammattihenkilö kuin hammaslääkäri, ja ammattihenkilö toteaa tarpeen hammaslääkärille, pääsy hammaslääkärille järjestettävä 4 viikon kuluessa palvelun tarpeen toteamisesta (ehdotettava TervHL 51 b § 7 mom. ja OTHL 10 b § 7 mom., vastaavat sisällöllisesti voimassaolevaan sääntelyä) – Ennen 1.9.2023 asiasta ei säädetty nimenomaisesti.

-

Perustelut tälle:

-

Jos suun terveydenhuollon ammattihenkilö toteaa tarpeen perusterveydenhuollossa toimivan erikoishammaslääkärin tutkimukselle tai hoidolle, pääsy erikoishammaslääkärille on järjestettävä kohtuullisessa ajassa, kuitenkin kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun kyseinen ammattihenkilö on todennut palvelun tarpeen (ehdotettava TervHL 51 b § 3 mom. ja OTHL 10 b § 3 mom.) – Ennen 1.9.2023 asiasta ei säädetty nimenomaisesti.

-

Perustelut tälle:

-

IV. YLEISET JA YHTEISET KYSYMYKSET

Muut kommentit esitysluonnoksessa tehdyistä vaikutusarvioista:

OSKU on erityisen huolissaan esitysluonnoksessa esitetyistä vaikutuksista väestön terveydentilaan ja palvelujen saatavuuteen. Peräänkuulutamme myös kattavampaa nuorivaikutusten arviointia yli 23-vuotiaiden, mutta nuorisolain asettaman alle 29 ikävuoden ikärajan väliin asettuvien nuorten osalta. Jotta kansanterveydellisesti merkittävää lakiesitystä voitaisiin arvioida mahdollisimman kattavasti ja sen vaikutukset huomioiden, tulisi selvittää, millaisia vaikutuksia hoitotakuun höllentämisellä on 23–28-vuotiaisiin nuoriin sekä toisen asteen yli 23-vuotiaisiin opiskelijoihin.

Kannatatteko 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon avosairaanhoidon kiireettömään hoitoon pääsyn enimmäisajan muuttamista 14 vuorokaudesta 3 kuukauteen?

Ei

Perustelut tälle:

OSKU ei esitysluonnoksen vaikutusarvioihin perustuen näe, että perusterveydenhuollon avosairaanhoidon kiireettömän hoitoon pääsyn hoitotakuuta olisi perusteltua höllentää 14 vuorokaudesta 3 kuukauteen. Erityisen huolissaan OSKU on hallituksen esitysten yhteisvaikutuksista, joista monet – kuten tämäkin esitys – kohdistuvat jo valmiiksi heikoimmassa asemassa oleviin ja nuoriin. Työuran alkuvaiheessa tai matalapalkka-aloilla mahdollisuudet kuluttaa yksityisiin terveyspalveluihin tai sairausvakuutuksiin ovat luonnollisesti merkittävästi heikommat.

OSKU ymmärtää talouden merkittävän säästöpaineen, mutta näkee, että pitkällä aikavälillä tiukempi hoitotakuu maksaa itsensä takaisin, sillä perusterveydenhuollon avosairaanhoidon nopealla hoitopääsillä voidaan ehkäistä terveysongelmien syntymistä ja pahenemista tehokkaasti, eikä siten jouduta niin herkästi turvautumaan kustannuksiltaan kalliimpiin päivystys- ja erikoissairaanhoidon palveluihin.

Kannatatteko 23 vuotta täyttäneiden perusterveydenhuollon suunterveydenhuollon kiireettömään hoitoon pääsyn enimmäisajan muuttamista 3 kuukaudesta (nykyisin 4 kuukautta ja 1.11.2024 alkaen 3 kuukautta) 6 kuukauteen?

-

Perustelut tälle:

OSKU ei esitysluonnoksen vaikutusarvioihin perustuen näe, että perusterveydenhuollon suun terveydenhuollon kiireettömän hoitoon pääsyn hoitotakuuta olisi perusteltua höllentää 3 kuukaudesta (1.11.2024 alkaen, nyk. 4 kuukautta) 6 kuukauteen. Erityisen huolissaan OSKU on hallituksen esitysten yhteisvaikutuksista, joista monet – kuten tämäkin esitys – kohdistuvat jo valmiiksi heikoimmassa asemassa oleviin ja nuoriin. Työuran alkuvaiheessa tai matalapalkka-aloilla mahdollisuudet kuluttaa yksityisiin terveyspalveluihin tai sairausvakuutuksiin ovat luonnollisesti merkittävästi heikommat. Myöskään lakisääteiset työterveyspalvelut eivät kata suun terveydenhuollon palveluita.

OSKU ymmärtää talouden merkittävän säästöpaineen, mutta näkee, että pitkällä aikavälillä tiukempi hoitotakuu maksaa itsensä takaisin, sillä perusterveydenhuollon suun terveydenhuollon nopealla hoitopääsillä voidaan ehkäistä terveysongelmien syntymistä ja pahenemista tehokkaasti, eikä siten jouduta niin herkästi turvautumaan kustannuksiltaan kalliimpiin päivystys- ja erikoissairaanhoidon palveluihin.

Esityksen mukaan lapsilla ja alle 23-vuotiaalla nuorilla säilytettäisiin voimassa oleva hoitotakuu (ml. 1.11.2024 voimaantuleva suun terveydenhuollon 3 kuukauden hoitotakuu) kokonaisuudessaan, vaikka tätä vanhempien hoitotakuuta kevennetään. Tämä tarkoittaisi, että alle 23-vuotiailla olisi oikeus päästä hoitoon kiireettömässä perusterveydenhuollossa nopeammin kuin tätä vanhemmilla. Pidätkö esitettävää lasten ja alle 23-vuotiaiden nuorten positiivista erityiskohtelua perusteltuna?

Kyllä

Perustelut tälle:

OSKU katsoo, että lasten ja alle 23-vuotiaiden nuorten positiivinen erityiskohtelu on lain kontekstissa erittäin perusteltua. Katsomme kuitenkin, että 23 vuoden ikäraja aiheuttaa ongelmia opiskelijaterveydenhuollossa sekä hoidon jatkuvuudessa.

Erytyiskohtelu tukee myös hallituksen alle 23-vuotiaiden terapiatakuuesityksen tavoitteita.

V. PYKÄLÄKOHTAISET KYSYMYKSET

Kommenttinne pykälästä ja säännöskohtaisista perusteluista: Terveydenhuoltolaki 51 a § *Pääsy perusterveydenhuoltoon kuuluvaan hoitoon:*

-

Kommenttinne pykälästä ja säännöskohtaisista perusteluista: Terveydenhuoltolaki 51 b § *Pääsy perusterveydenhuoltoon kuuluvaan suun terveydenhuoltoon:*

-

Kommenttinne pykälästä ja säännöskohtaisista perusteluista: Laki korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta 10 a § *Kiireettömään hoitoon pääsy:*

-

Kommenttinne pykälästä ja säännöskohtaisista perusteluista: Laki korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta 10 b § *Hoitoon pääsy suun terveydenhuollossa:*

-

Mahdolliset muut hallituksen esitystä koskevat kommentit:

-

VI. TIIVISTELMÄ LAUSUNNON SISÄLLÖSTÄ

Tiivistelmä annettavan lausunnon sisällöstä (enintään 1/3 A4-sivua):

Suomen Opiskelija-Allianssi OSKU ry kiittää mahdollisuudesta lausua oheisesta esitysluonnoksesta. OSKU on toisen asteen ammatillisten opiskelijoiden etu-, palvelu- ja harrastusjärjestö. Teemme

vaikuttamistyötä amisten edunvalvonnan ja erityisesti koulutus- ja sosiaalipoliittisten teemojen parissa. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelevista liki 60 % oli vuonna 2022 yli 23-vuotiaita. Lakiesitys koskee siis mitä merkittävimmissä määrin myös ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevia.

OSKU ei kannata perusterveydenhuollon avosairaanhoidon ja suun terveydenhuollon hoitotakuun pidentämistä esitetyllä tavalla. OSKU ymmärtää taloudellisen paineen, mutta näkee, etteivät toimesta aiheutuvat säästöt kata terveysongelmien pitkittymisestä ja pahentumisesta aiheutuvia kustannuksia ja yksilöihin kohdistuvia vaikutuksia. OSKU katsoo, että esitetyt toimenpiteet kohdistuvat heikoimmassa asemassa oleviin, pienituloisiin ja työterveyshuollon ulkopuolella oleviin kohtuuttomalla tavalla.

Erytyisesti OSKU peräänkuuluttaa kattavampaa vaikutusarviointia 23 vuotta täyttävien nuorten ja opiskelijoiden osalta.

OSKU kannattaa esitettyä alle 23-vuotiaiden erityiskohtelua, mikäli laki tällaisenaan etenee.

Lisätiedot: Edunvalvonnan asiantuntija Onni Härkönen onni.harkonen@osku.fi 0447050474

Härkönen Onni
Suomen Opiskelija Allianssi - OSKU ry